

2015

Féléves tájékoztató

Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Központi Hivatal
PÉNZMOSÁS ELLENI INFORMÁCIÓS IRODA

Tartalom

1	Bevezető.....	2
2	Statisztikai tájékoztatás.....	2
3	Terrorizmus finanszírozásának megelőzése.....	7
4	Bejelentés tipológia.....	8
5	Tranzakció-felfüggesztés.....	9
6	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége.....	13
7	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei.....	14

1 Bevezető

Jelen dokumentum a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda (a továbbiakban: Pénzmosás Elleni Információs Iroda vagy FIU) 2015. év I. félévére vonatkozó tájékoztatója.

E féléves tájékoztató készítésével a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 23. § (8) és a 29. § (5) bekezdésében megjelenő tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget, valamint tájékoztatást nyújt az általa vezetett statisztikai mutatókról, továbbá a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókat (a továbbiakban: szolgáltatók) a bejelentés tipológiában megjelenő támpontokkal, indikátorokkal, a bejelentés módját érintő információkkal, a Pénzmosás Elleni Információs Iroda egyéb feladatainak bemutatásával kívánja segíteni.

2 Statisztikai tájékoztatás

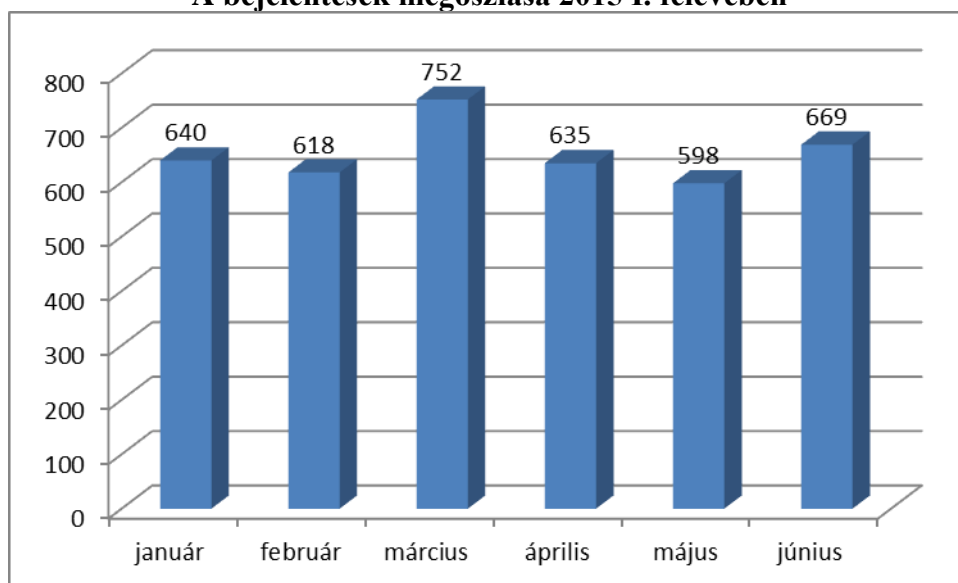
A 2015. január 1-jétől 2015. június 30-ig terjedő időszakban a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 3 912 db szolgáltatók által – a Pmt. 23. § alapján – beküldött bejelentést fogadott pénzmosás és terrorizmus finanszírozása tárgyában. 2015. év I. félévében a határvámhivataloktól „cash control” tárgyában¹ 169 db tájékoztatás, a Pmt. 25. §-a alapján a felügyeletet ellátó szervektől 3 db tájékoztatás, külföldi pénzügyi információs egységektől 557 db megkeresés, tájékoztatás, válasz, valamint a nyomozó hatóságoktól és egyéb szervektől 273 db megkeresés érkezett a Pénzmosás Elleni Információs Iroda részére.

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 10. §-a alapján nem érkezett bejelentés, 11. §-a alapján 86 db értesítést, illetve 3 db engedély kérelmet fogadott a Pénzmosás Elleni Információs Iroda.

A Pmt. alapján a szolgáltatók által tett bejelentések, valamint a fentiekben meghatározott adatszolgáltatások számának a havi bontását – a 2015. január 1-jétől 2015. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan – az alábbi diagram mutatja.

¹ A Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján az Pénzmosás Elleni Információs Irodához érkezett tájékoztatások.

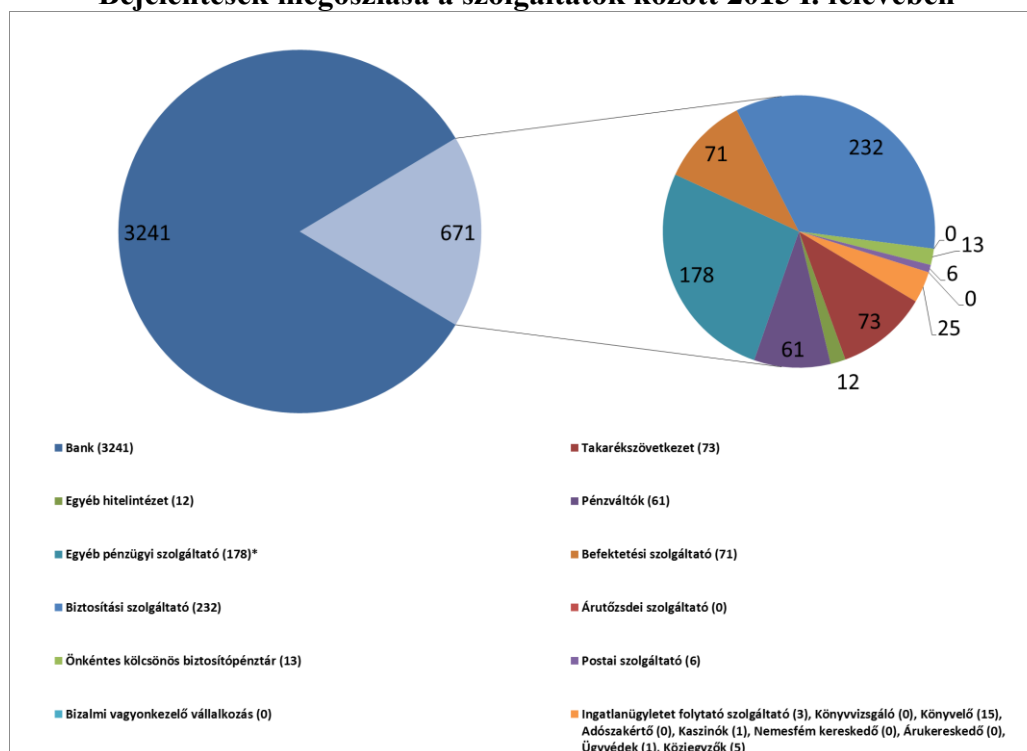
A bejelentések megoszlása 2015 I. félévében

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések szolgáltatói kör szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

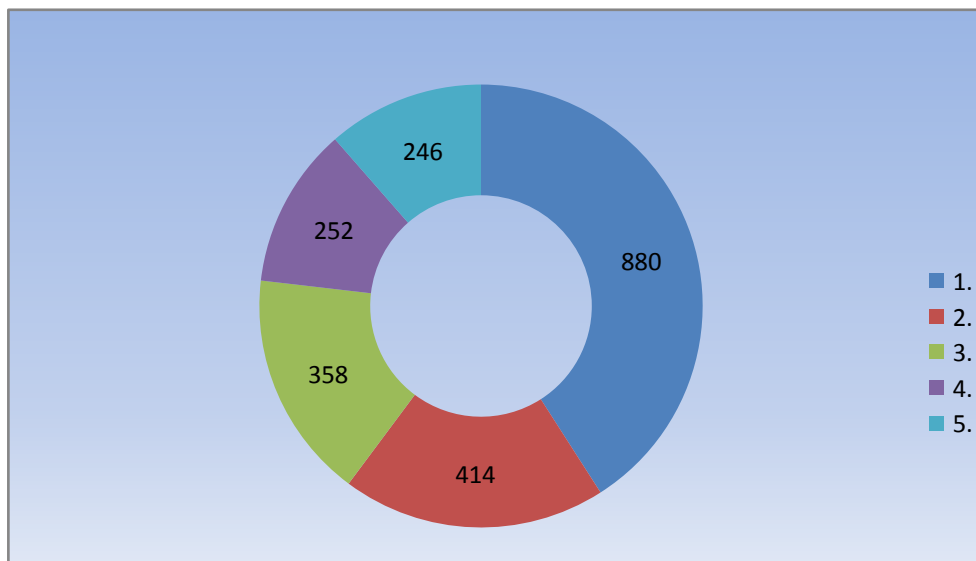
Bejelentések megoszlása a szolgáltatók között 2015 I. félévében

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések túlnyomó részét – az előző évek statisztikájához hasonlóan – a banki bejelentések (83 %) képezik.

A legtöbb bejelentést küldő bankok bejelentéseinek száma 2015 I. félévében

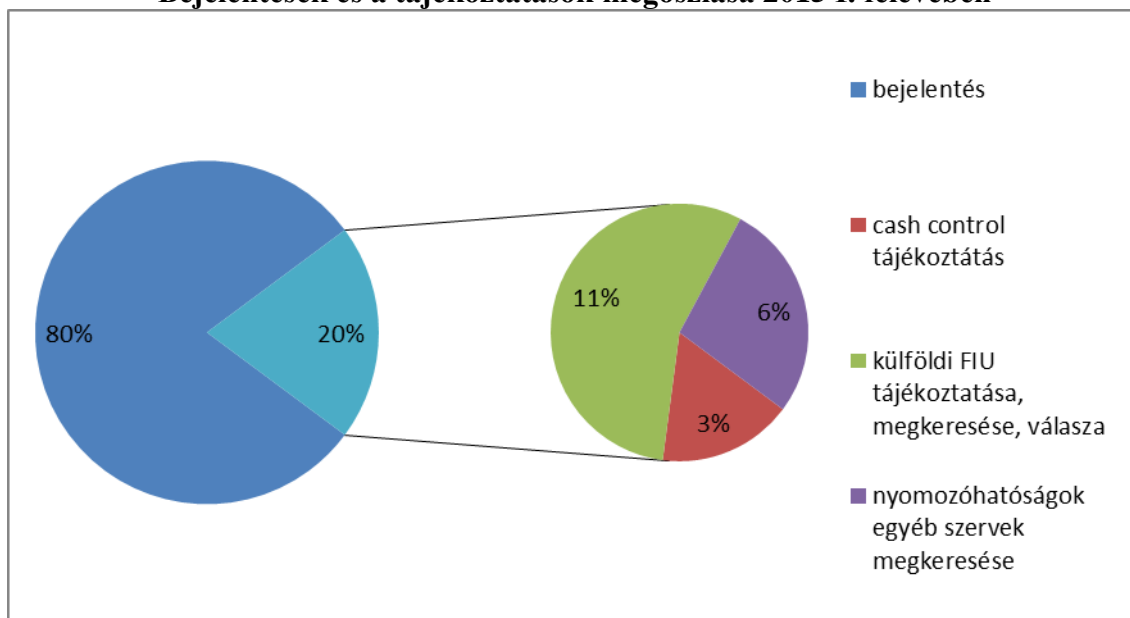

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A bejelentésekből mindösszesen 25 db érkezett nem-pénzügyi szolgáltatóktól. A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Pmt. alapján 7 db bejelentés érkezett a Pénzmosás Elleni Információs Irodához.

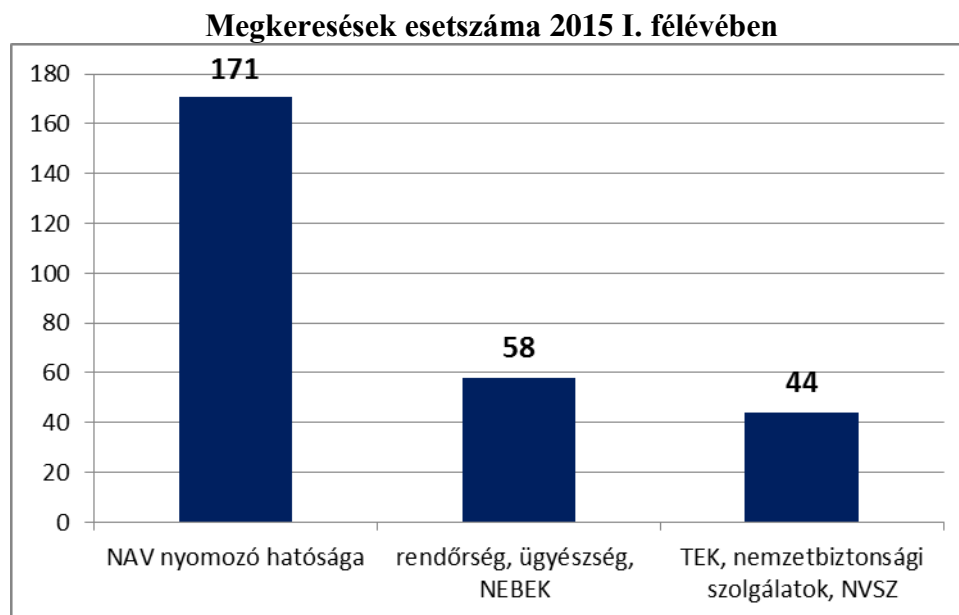
A bejelentések és a tájékoztatások százalékos megoszlása tárgyi időszakban a következőképpen alakult.

Bejelentések és a tájékoztatások megoszlása 2015 I. félévében

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

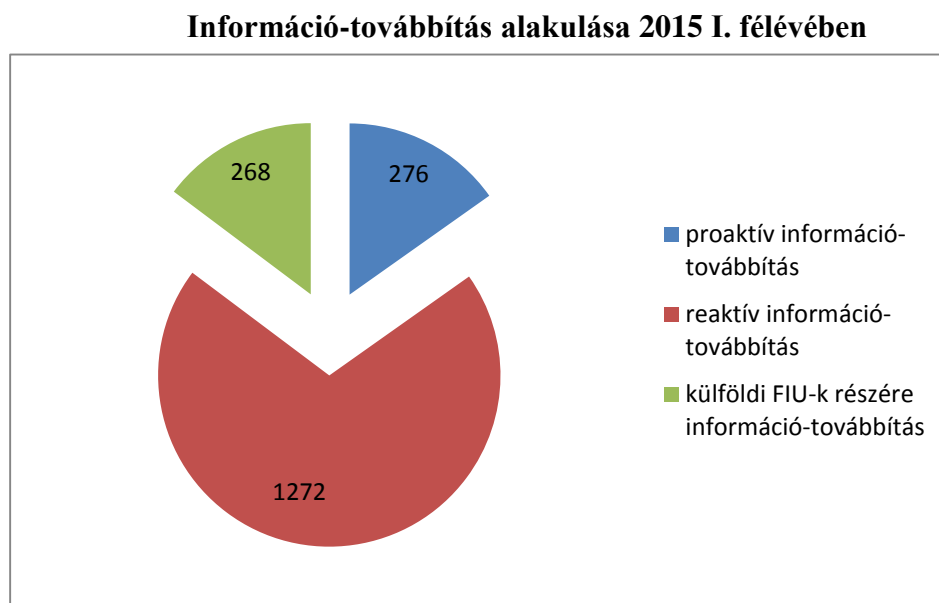
A különböző hatóságoktól érkező megkeresések megoszlását a következő ábra szemlélteti.

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A tárgyi időszakban az FIU részéről 274 esetben került sor a külföldi pénzügyi információs egység megkeresésére, 92 esetben tájékoztatására, valamint a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 137 esetben válaszolt meg megkeresést. 214 alkalommal adta meg Pénzmosás Elleni Információs Iroda előzetes hozzájárulását – információ továbbítása céljából – külföldi pénzügyi információs egységnek.

Az FIU által – a Pmt. 26. § (1) bekezdése és a 26/A. § (1) bekezdése alapján – 2015. év I. félévében teljesített információ-továbbítások során megküldött bejelentések számának alakulását az alábbi diagram mutatja be.

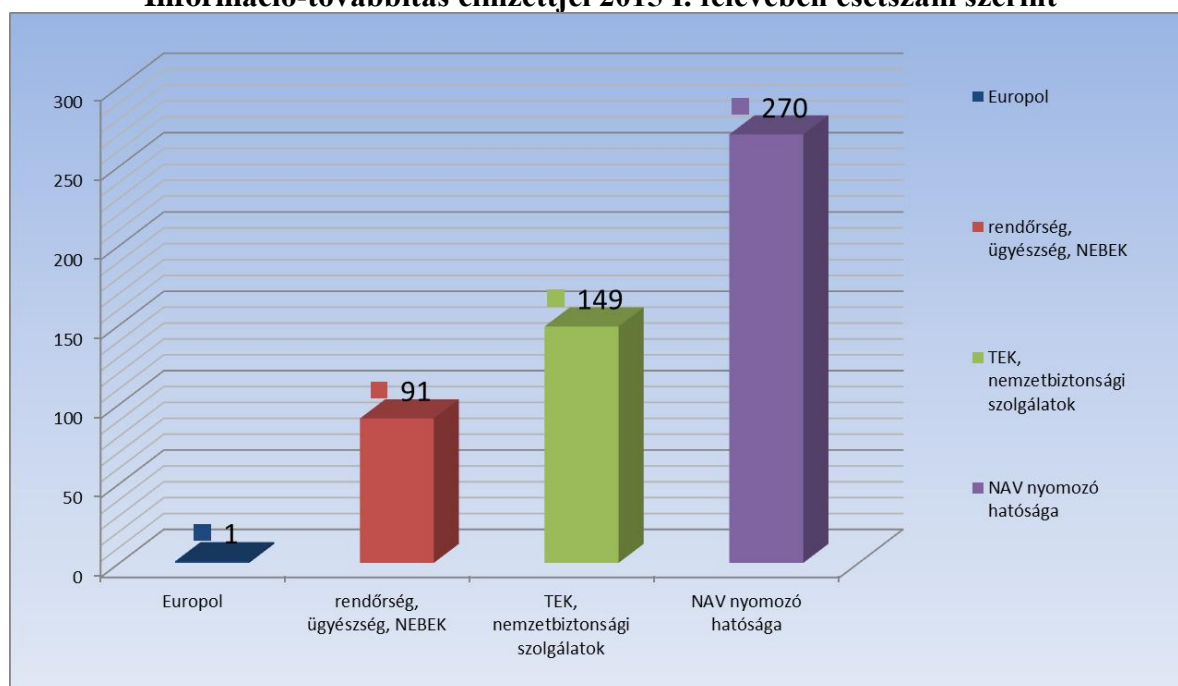

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

Féléves tájékoztató

2015. év I. félévében proaktív információ-továbbítás céljából 168 esetben 276 db bejelentés, reaktív információ-továbbítás céljából 343 esetben 1272 db bejelentés került megküldésre. A külföldi pénzügyi információk egységekre részére információ-továbbítás keretében 268 db bejelentés megküldése valósult meg.

Információ-továbbítás címzettjei 2015 I. félévében esetszám szerint

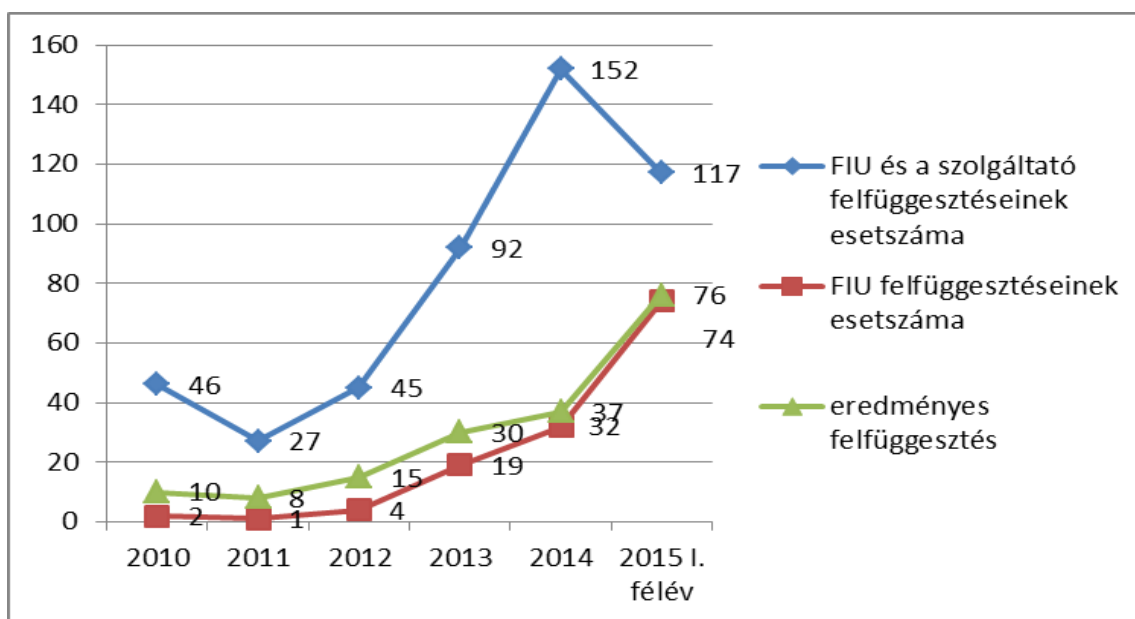
Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A Pmt. 24. §-a alapján 117 alkalommal került sor ügyleti megbízás felfüggesztésére (tranzakció-felfüggesztésre) az alábbiak szerint.

	Tranzakció-felfüggesztés 2015 I. félévében
Szolgáltató által kezdeményezett felfüggesztés	43 eset
Pénzmosás Elleni Információs Iroda által kezdeményezett felfüggesztés	74 eset
Érdemi intézkedés történt	76 eset
Büntetőeljárás keretében biztosított összeg	181.149.442.604 HUF 29.757.943 EUR 1.647.499 USD 32.933 GBP 96.276 NOK 3.049 CHF

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A tranzakció-felfüggesztés eredményessége 2015 I. félévében

3 Terrorizmus finanszírozásának megelőzése

A terrorizmus finanszírozása elleni fellépés és a terrorizmus elleni pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések (pénzügyi szankciók)² végrehajtása továbbra is kiemelt jelentőséggel bír a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni intézményrendszer szereplői számára. A pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása, vagy azok rendelkezésre bocsátásának megakadályozása jogalapját az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozatai, valamint az Európai Unió vonatkozó rendeletei, határozatai adják. Eljárási szabályait a Kit. határozza meg. Ugyanakkor a hatályos törvényi szabályozás (Pmt., Kit.) kötelezővé teszi azt is, hogy a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók, valamint a vagyoni nyilvántartást vezető szervek e témával összefüggésben rendelkezésükre álló minden információt a Pénzmosás Elleni Információs Iroda számára bejelentsenek.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsának a terrorizmus finanszírozása elleni fellépés fokozása érdekében elfogadott határozatai az Iszlám Állam [Iraki és Levantei Iszlám Állam (Islamic State in Iraq and the Levant; ISIL); Iraki és Szíriai Iszlám Állam (Islamic State in Iraq and Syria; ISIS)] és a Al-Nuszra Front ellen irányuló fellépés szükségességét fogalmazzák meg. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait az Európai Unió rendeletei és határozatai által végrehajtja.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a terrorista személyek, terrorista csoportok anyagi eszközökkel való támogatásával összefüggő vagy terrorizmus finanszírozásához bármilyen módon kapcsolódó információnak a Pmt. vagy a Kit. alapján pénzügyi szolgáltatók, nem-pénzügyi szolgáltatók és a vagyoni nyilvántartást vezető szervek által történő haladéktalan

² Az angol nyelvű szakirodalom terminológiája alapján használt kifejezések a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekre: „financial restrictive measures”; „financial sanctions”; „targeted financial sanctions”; „smart sanctions”.

továbbítása a terrorista cselekmények, a terrorizmus finanszírozását megvalósító cselekmények megelőzését, felderítését, megakadályozását szolgálhatja.

4 Bejelentés tipológia

Az alábbiakban a Pénzmosás Elleni Információs Iroda azon bejelentések jellemző elemeit, indikátorokat sorolja fel, amelyek az elemző-értékelő tevékenységet követően eredményesen járultak hozzá a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerinti információ-továbbítási tevékenységhez vagy egyéb okból jellemző indikátornak tekinthetőek.

- A bejelentésből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a fizetési számláján jóváírt összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal vagy rövid időn belül továbbutalja.
- Általában csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés a jóváírások és a továbbutalások (terhelések) között, vagy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos. Folyamatos a készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság fizetési számlájáról vagy a készpénzbefizetés az érintett gazdasági társaság számlájára. Több esetben a fenti tranzakció-sorozat során külföldi számláról vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi számlájáról is érkeznek jóváírások, amelyek jellemzően fiktív értékesítési tevékenységre utalnak. A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak [pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek (telefon, közüzemi díjak, stb.)].
- Egy természetes személy rendszeresen, jelentős összegeket vesz fel készpénzben (akár banki kifizetés, kiszállítás útján, akár ATM-en keresztül) olyan gazdasági társaságok fizetési számláiról, amelyeknek általában vezető tisztségviselője és/vagy tagja (tulajdonosa), illetve a gazdasági társaság fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult. A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartja. (A beérkező összegeket azonnal vagy rövid időn belül készpénzben felveszi.) A gazdasági társaság tevékenysége kizárólag jelentős árbevétellel, azonban jellemzően alacsony elszámolható költséghányaddal működő gazdasági társaság vagy társaságok ÁFA-, illetve társasági adófizetési kötelezettségének minimalizálására irányul. A kezdő- és végpont között általában további gazdasági társaságokat építenek be, illetve több szálon történik a számlakibocsátás és a pénzmozgás. Ez a tevékenység elsősorban az alábbi területeken jellemző: média-, reklám-marketing-szolgáltatás, üzletviteli tanácsadás, informatikai szolgáltatás, őrzővédő szolgáltatás, építőipari tevékenység, épület-üzemeltető, takarító szolgáltatás.
- Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági fizetési számláira, majd a befizetett összegek különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra. Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események állnak. A rendszeres és üzletszerű tevékenységre utal az átutalt pénzüsszegek nagysága, valamint az átutalások közlemény rovatai is árumozgásra utalnak.

- Egy természetes személy – aki gazdasági társaságban tag és/vagy vezető tisztségviselő – a saját lakossági fizetési számlájára utaltat rendszeresen pénzüsszegeket a vállalkozás partnereitől annak érdekében, hogy a gazdasági társaság számlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás teljesülését megakadályozza.
- A pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját lakossági fizetési számláján (üzletszerű tevékenységnek minősülő) napi rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat. A lakossági fizetési számla forgalmi adatainak vizsgálata során gyakori a többféle devizaszámla használata, illetve a rendszeres – akár napi szinten megvalósuló – konverziók és készpénzbefizetések, készpénzfelvételek.
- A pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás szolgáltatóként tett bejelentése szerint általában több személy, jelentős összegben, rendszeresen vált valutát forintra, forintot valutára. Az nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenység állhat a váltások mögött, illetve nem állapítható meg egyértelműen, hogy kinek a nevében járnak el.
- A bejelentésekben gyakran megjelennek ügyvédi letéti számlákkal kapcsolatban olyan adatok, amelyek olyan tényekre, adatokra, körülményekre utalnak, hogy az elvégzett tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához kötődnek.
- Befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés megkötését követően a szerződő fél részleges vagy teljes visszavásárlást kezdeményez úgy, hogy a visszavásárlásnak nincs racionális gazdasági indoka.
- Magyarországi lakossági fizetési számla felhasználásával, jutalék ellenében tranzit átutalásokat hajtanak végre különböző országokban vezetett fizetési számlák között.
- Alacsony adókulcsot alkalmazó területekre bejegyzett gazdasági társaságok (offshore társaságok) magyarországi hitelintézetnél vezetett fizetési számláira külföldről érkeznek jóváírások, illetve e számlákról külföldre történnek átutalások. Rendszerint a számla az összegek tranzitálását szolgálja. Jellemzően a számla felett rendelkezési jogosultsággal rendelkező személyek valamely kelet-európai állam állampolgárai.

5 Tranzakció-felfüggesztés

A Pmt. 24. § (1) bekezdése alapján a szolgáltató köteles az ügyleti megbízás (tranzakció) teljesítését felfüggeszteni, ha az ügyleti megbízással kapcsolatban pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, és ezen adat, tény, körülmény ellenőrzéséhez az FIU azonnali intézkedését látja szükségesnek. Ekkor a szolgáltatónak törekednie kell arra, hogy a bejelentésében a felfüggesztésre okot adó körülményeket, előzményeket minél részletesebb bemutassa, valamint a tranzakció jogcímére vonatkozó, vagy a szokatlan, gyanús ügylethez egyéb módon kapcsolódó iratokat, szerződéseket megküldje.

2014-ben a Pénzmosás Elleni Információs Iroda elemző-értékelő tevékenysége során vizsgált ügyek között is megjelent az ún. „social engineering” jellegű csalás és az ahhoz kapcsolódó pénzmosás. Ezen ügyek során a külföldön (az Európai Unión belül és kívül egyaránt) bejegyzett gazdasági társaság külföldön bejegyzett hitelintézet által vezetett fizetési számlájáról jelentős összeg kerül átutalásra egy összegben vagy több nagyobb tételben. Az átutalások Magyarországon bejegyzett gazdasági társaság, külföldi vagy magyar állampolgársággal rendelkező természetes személy magyarországi hitelintézet által vezetett fizetési számlájára kerülnek jóváírásra. E számlán az átutalások jóváírását megelőzően vagy nem, vagy teljesen más jellegű forgalom tapasztalható, a számla tulajdonosa általában frissen alapított gazdasági társaság vagy korábban bejegyzett, de tényleges tevékenységet nem folytató ún. „alvó cég”. A gazdasági társaság általában nem végez tényleges tevékenységet, a képviselőjében eljáró személy viselkedése és megjelenése nem összeegyeztethető a fizetési számlára érkező jóváírások volumenével. A SWIFT üzenetben a kedvezményezett neve néhány esetben nem volt összhangban a fizetési számla tényleges ügyfelének nevével. A fizetési számlára érkezett összegek jelentős része továbbutalásra kerül rövid időn belül, jellemzően távol-keleti székhelyű hitelintézeteknél vezetett fizetési számlákra, valamint kisebb részben készpénzfelvétel valósul meg. A fizetési számlákat néhány esetben több szolgáltatónál is megnyitják. Ezekben az ügyekben különösen fontos, hogy a szolgáltató haladéktalanul (a továbbutalást megelőzően) bejelentést tegyen, valamint a bejelentés megtételével egyidejűleg az ügyleti megbízások felfüggesztése is megtörténjen. Ilyen jelentős összegeket érintő felfüggesztés esetén a szolgáltató és a Pénzmosás Elleni Információs Iroda között a szoros együttműködés és kommunikáció is kiemelten indokolt. A hatékony elemző-értékelő tevékenység érdekében már a bejelentésben indokolt a forrásszámla és a célszámla pontos megjelölése, az ügyfél számlanyitásával kapcsolatos információk leírása (dokumentumok bejelentéshez csatolása), valamint a releváns SWIFT üzenetek csatolt megküldése. A külföldön elkövetett bűncselekményből származó pénzüsszeg biztosítása tekintetében döntő jelentőségű lehet, hogy a külföldön elkövetett alaphűncselekményről (jellemzően csalás bűncselekményről) milyen információk állnak a rendelkezésre. Így rendkívül hasznos információként szolgál a küldő fél számlavezető bankjával folytatott kommunikációból származó olyan adat, tény, körűlmény, amely az alaphűncselekménnyel bármilyen összefűgűgésben áll. Nagyon fontos annak egyértelmű meghatározása, az átutalt összeg jóváírásra került-e a célszámlán, továbbá hogy az ügyfél kezdeműnyezett-e bármilyen tranzakciót a jóváírt összegre vonatkozóan.

Esetpűlda

Bejelentés érkezett egy pénzügyi szolgáltatótól, amelynek információtartalma alapján feltűtelezhető volt, hogy a szolgáltató által vezetett fizetési számlára csalás bűncselekműny elűkűvetéséből származó pénzeszkűzűket utaltak át. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elemző-űrtűkelű tevékenysűge alapján tett megállapítasa megerűsítette, hogy az érintett belfűldi gazdasági társaság (amelynek részere a bejelentű szolgáltató fizetesi számlát vezet) ún. „social engineering” csalás résztvevűje. Ezt követűen újabb bejelentés érkezett a szolgáltatótól, amely szerint az elűbbi társaságon kűvűl egy másik belfűldi gazdasági társaság is érintett az űgyben. A bejelentések részletesek, alaposak voltak, a kapcsolódó dokumentumok megfelelűen alátűmasztották a bejelentett tranzakciűkat, és további, az űgy szempontjából fontos információkat tartalmaztak. Kiemelűst érdemel, hogy korábban jelentűktelen forgalom volt a fizetesi számlán, majd késűbb érkeztek kűlfűldrűl a bejelentett

nagy összegű átutalások, közel 6 millió euró jóváírása történt meg az érintett számlán. Ezen összeg jelentős részét a fizetési számla felett rendelkezni jogosult személy azonnal tovább kívánta utalni több részletben. A részletekben történő továbbutalással kívánta az eredeti összeget strukturálni a fizetési számla felett rendelkezni jogosult személy. A belföldi gazdasági társaságot székhelyszolgáltató címére jegyezték be, a cégjegyzésre jogosult személy külföldi állampolgárságú volt, aki önállóan nem tudott a banki ügyintézés során eljárni, ezért folyamatosan ismeretlen személy irányította a tranzakciók kezdeményezése során. A számlák felett rendelkezésre jogosult személy korábban már felmerült a Pénzmosás Elleni Információs Iroda elemző-értékelő tevékenysége során mint stróman személy. Az átutalást indító bank SWIFT üzenetben tájékoztatta a magyar szolgáltatót a csalásról, és a teljes összeg zárolását és visszautalását kérte. A szolgáltatótól folyamatosan kapott információk megerősítették, hogy az ügyben a sértett külföldön feljelentéssel élt a külföldi nyomozó hatóságnál. A külföldi társhatósággal folytatott gyors és folyamatos információcseré során hivatalosan is megerősítésre került, hogy az ügy egy nagy volumenű, összefüggő, külföldi gazdasági társaság sérelmére elkövetett csalássorozat része. A gyors elemző-értékelő tevékenységnek, valamint a bankkal folytatott szoros együttműködésnek köszönhetően az érintett összegek tekintetében valamennyi ügyleti megbízás teljesítésének felfüggesztésére került sor, így a bűncselekmény elkövetéséből származó, és még meglévő pénzeszközök biztosítása megtörtént. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a rendelkezésére álló információk alapján pénzmosás gyanúja miatt büntetőeljárás elrendelését kezdeményezte, amely alapján nyomozás elrendelésére került sor Magyarországon. A teljes összegből a felfüggesztés eredményeként visszatartott egész összeg lefoglalásra került a büntetőeljárás során.

A Pmt. 24. § (3) bekezdése szerint a Pénzmosás Elleni Információs Iroda is kezdeményezheti az ügyleti megbízás felfüggesztését azáltal, hogy az ügyleti megbízással kapcsolatban pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatról, tényről vagy körülményről írásban értesíti a szolgáltatót, amely alapján a szolgáltató köteles – az FIU ellenkező rendelkezése hiányában – az ügyleti megbízás végrehajtását felfüggeszteni.

A kialakított gyakorlat szerint az ügyleti megbízások felfüggesztésének Pénzmosás Elleni Információs Iroda által történő kezdeményezése esetében az írásbeli tájékoztatás (ügyleti megbízás felfüggesztésének kezdeményezése) – az ügy halaszthatatlanságára tekintettel – általában a Pénzmosás Elleni Információs Iroda központi telefax számáról kerül megküldésre a szolgáltató által a kijelölt személy bejelentésekor kapcsolattartásra megadott telefax számra.

Az ügyleti megbízások felfüggesztése esetén a szolgáltatókkal történő szoros együttműködés rendkívül fontos. A felfüggesztés viszonylag rövid határidejére tekintettel szükséges lehet a felfüggesztéssel érintett tranzakciók hátterének, körülményeinek teljes körű feltárása érdekében kiegészítő információk soron kívüli megküldése, beleértve például a felfüggesztéssel érintett fizetési számlák aktuális egyenlegének az FIU számára történő megküldését a felfüggesztés időtartama alatt.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda által kezdeményezett tranzakció-felfüggesztések áttekintése alapján megállapítható, hogy a felfüggesztések általában a fizetési számlák egyenlegének csökkentésére irányuló ügyleti megbízások végrehajtásának korlátozására vonatkozott. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a gyakorlat szerint az ügyleti megbízás

felfüggesztése – a fizetési és értékpapír-számlákon folytatott terheléssel járó tranzakciók felfüggesztése mellett – kiterjedhet a széfszolgáltatást igénybevevő ügyfél által a széfhez történő hozzáférés (mint ügyleti megbízás) időszakos korlátozására is, amennyiben az FIU az ügyleti megbízás felfüggesztésének kezdeményezésére vonatkozó írásbeli értesítésébe ezt belefoglalta.

Esetpélda

A nyomozó hatóság a Btk. 310. § (1) bekezdés *a*) pontjába ütköző, bűnszervezetben, különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárást folytatott. A büntetőeljárás megindításához a Pénzmosás Elleni Információs Iroda is továbbított releváns információt, amely a pénzügyi szolgáltatók pénzmosás-gyanús bejelentésein, valamint a társhatóságokkal folytatott nemzetközi információcserén alapultak.

Az ügyben eljáró nyomozó hatóság az eljárás későbbi szakaszában megkereste a Pénzmosás Elleni Információs Irodát a bűncselekményből származó jövedelem (proceeds) felderítése és annak a büntetőeljárás számára történő biztosítása érdekében. A nyomozó hatósággal együttműködve a Pénzmosás Elleni Információs Iroda számos szolgáltatót, valamint külföldi társhatóságot megkeresett. E megkeresések célja az volt, hogy az ÁFÁ-ra elkövetett költségvetési csalásból származó jövedelmet felderítse, valamint az így beazonosított fizetési és értékpapír-számlákon lévő pénzeszköznek, értékpapírnak a büntetőeljárás keretében történő biztosítását – a Pmt. 24. §-ában meghatározott tranzakció-felfüggesztés alkalmazásával – elősegítse.

A felfüggesztéssel érintett, valamint a külföldön beazonosított pénzeszköz, értékpapír együttes összege elérte a 14 millió eurót, amely összeget a nyomozó hatóság a büntetőeljárás keretében biztosított. A büntetőeljárás az alpbűncselekmény (költségvetési csalás) mellett az ebből származó jövedelemre vonatkozóan elkövetett pénzmosás bűncselekmény gyanúja miatt folyik.

Fontos az ügyleti megbízás felfüggesztése határidejének számítására, valamint a belföldi vagy nem belföldi (nemzetközi) jellegének megállapítására vonatkozó egységes jogértelmezés, és gyakorlat kialakítása. Természetesen nem beszélhetünk belföldi tranzakcióról abban az esetben, ha külföldi fizetési vagy értékpapír-számla bármilyen tekintetben felmerül. Továbbá a Pénzmosás Elleni Információs Iroda nem tekinti belföldinek az ügyleti megbízást, így a négy munkanapra történő felfüggesztés határidő alkalmazását kéri a szolgáltatótól, amennyiben az ügyleti megbízásban érintett valamelyik fél nem magyarországi lakcímmel rendelkező természetes személy, vagy nem magyarországi székhellyel rendelkező szervezet. Az ügyleti megbízás felfüggesztése határidejének számításánál a kezdő időpontként a szolgáltató által tett bejelentés esetében a bejelentés megtételének napját, illetve az FIU által kezdeményezett felfüggesztés esetében az ügyleti megbízás felfüggesztésének kezdeményezéséről szóló írásbeli értesítés kézhezvételének napját kell tekinteni, határideje pedig ezt a napot követő második munkanap, illetve negyedik munkanap végéig tart. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda az ügyleti megbízás felfüggesztésének határidejét (ugyancsak írásban, telefax útján) mindkét esetben három munkanappal meghosszabbíthatja. Az ügyleti megbízás a felfüggesztés határidejének lejártá előtt teljesíthető, amennyiben a Pénzmosás Elleni Információs Iroda erről írásban tájékoztatja a szolgáltatót. Ha a Pénzmosás Elleni Információs Iroda nem küldött írásbeli értesítést, akkor az ügyleti megbízás a határidő lejártát követően teljesíthető.

6 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége

A Pmt. 34. § (1) bekezdése alapján a Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti tevékenysége során biztosítja, hogy a felügyelete alá tartozó szolgáltatók a Pmt. rendelkezéseinek megfeleljenek. A leírtakon túl a Pmt. 35/B. §-a alapján a Kit. szerinti uniós jogi aktusoknak való megfelelés hatósági ellenőrzése is a felügyeleti tevékenység részét képezi. A felügyelet ellátása során a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény (Ket.) alapján jár el. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda felügyeleti jogköre a Pmt. 5. § *g*) pontja alapján a Pmt. 1. § (1) bekezdés *f*) és *h*) pontjaiban meghatározott alábbi szolgáltatókra vonatkozik:

- ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § *h*) pontja],
- könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § *j*) pontja].

2015. év I. félévében a Pénzmosás Elleni Információs Iroda 756 db újonnan bejelentett kijelölt személyt vett nyilvántartásba, amelyekről ügyféli kérelem alapján igazolás kiadása is történt.

A jóváhagyásra benyújtott új szabályzatok száma 2015. év I. félévében 246 db volt. Ezen időszak alatt összesen 1140 db szabályzat elbírálása történt meg, amely szám az újonnan benyújtott szabályzatok mellett az előző évről áthúzódó szabályzatokat is tartalmazza.

A szolgáltató saját szabályzatának elkészítéséhez segítséget nyújtó Mintaszabályzat, a kérelmi ív, valamint a kijelölt személy bejelentésére szolgáló formanyomtatványok a www.nav.gov.hu/nav/penzmosas honlapon a Felügyeleti tevékenység menüpont alól letölthetőek.

A hatósági ellenőrzések lefolytatására az alábbi két módszer alkalmazásával kerül sor:

- helyszíni ellenőrzés,
- kérdőíves ellenőrzés (a Ket. 89.§ *a*) pontja szerinti adatszolgáltatás, iratbemutató és egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzést).

A helyszíni ellenőrzés során vizsgált témakörök, ellenőrzés során feltárt leggyakoribb hiányosságok, a kérdőíves ellenőrzéssel kapcsolatos tapasztalatok, a jóváhagyására benyújtott szabályzatokkal kapcsolatos negatív tapasztalatok a Pénzmosás Elleni Információs Iroda honlapján közzétett 2014. évi éves jelentésében részletesen ismertetésre kerültek.

2015. január 1-jétől 2015. június 30-ig bezárólag az FIU a felügyeleti tevékenységi jogkörében eljárva összesen 104 ellenőrzést folytatott le, amelyek eredményeként a következő intézkedéseket alkalmazta. 28 alkalommal kötelezte a szolgáltatót az ellenőrzés során feltárt jogsértés abbahagyására, a hiányosságok megszüntetésére és az elmaradt kötelezettségek pótlására. 31 esetben figyelmeztetésben részesítette a szolgáltatót a Pmt.-ben foglalt kötelezettségeinek nem, vagy nem megfelelő teljesítése miatt. 8 esetben felhívás intézkedés

alkalmazására került sor, annak érdekében, hogy a szolgáltató tegye meg a szükséges intézkedéseket a törvény rendelkezéseinek betartására, a hiányosságok megszüntetésére (oktatás, monitoring, belső ellenőrző információs rendszer működtetése). Súlyosabb jogsértések, illetve a figyelmeztetés ellenére továbbra is fennálló hiányosságok miatt 2 esetben élt a bírságolás intézményével, amelynek során összesen 600 000 forint összegű bírságot szabott ki. A Pénzmosás Elleni Információs Iroda a fentiek mellett a szabályzatok elbírálása során – kisebb hiányosságok esetében – 518 esetben javaslattal élt a szolgáltatók felé a szabályzat meghatározott határidőn belüli, megadott szempontok szerinti átdolgozására.

7 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei

Név: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala

Pénzmosás Elleni Információs Iroda

Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.

Postafiók: 1300 Budapest, Pf: 307

Telefon: 06 1/4309-466

Fax: 06 1/4309-305

E-mail: fiu@nav.gov.hu

Honlap: <http://nav.gov.hu/nav/penzmosas>